

Programma Ruimte

Inleiding

De opgaven voor de gemeente Twenterand in het ruimtelijke domein zijn groot.

Door de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) per 01/07/2022 zal de hoeveelheid werk waarschijnlijk veranderen. Maatwerk zal in het begin meer tijd gaan kosten, maar integraler werken is efficiënter en kan op termijn weer capaciteit en geld besparen. Het werk zelf zal ook veranderen. Er zal meer werk in het voortraject van een aanvraag zitten, door onder meer het vooroverleg, en er zal meer werk achteraf zijn, in de vorm van handhaving.

Daarnaast worden de milieuvorschriften binnen de Omgevingswet gekoppeld aan de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Om daar als gemeente iets over te kunnen zeggen en te bepalen, is er milieudeskundigheid nodig. Op dit moment worden milieutaken uitgevoerd door de ODT. De extra personele capaciteit kunnen we via de ODT inzetten, maar het is praktischer om die zelf in huis te hebben.

De Wkb heeft twee effecten waardoor de legesopbrengsten zullen verminderen. Ten eerste het aantal bouwprojecten waarvoor geen vergunning nodig is zal toenemen. Ten tweede vervalt voor de resterende vergunningen (gevolgklasse 1) de bouwtechnische toets.

Daar staat tegenover dat voor de nieuwe taken die gelieerd zijn aan een specifieke vergunningaanvraag wél leges kunnen worden geheven. Dan gaat het bijvoorbeeld om de volgende (nieuwe) activiteiten:

- Vooroverleg over een specifiek project.
- Omgevingstoets, o.a. de check op de omgevingsveiligheid.
- Administratieve toets.

Op dit moment is niet duidelijk in hoeverre de verminderde legesopbrengst gecompenseerd wordt door het in rekening brengen van leges voor de nieuwe taken.

De bouwtechnische toets zal door private partijen worden uitgevoerd en niet meer door de gemeente. Door de gemeente zal meer ingezet moeten worden op casemanagement, afstemming met ruimtelijke ordening en bouwplantoetsing. De verwachting is dat de benodigde capaciteit minimaal gelijk moet blijven.

Naast de invoering van de Omgevingswet liggen we op schema voor het opstellen van een Omgevingsvisie 1.0. Deze visie zal eind 2021 door de gemeenteraad worden vastgesteld. In 2022 moet verder worden gewerkt aan een Omgevingsvisie 2.0. Ook zijn de voorbereidingen voor het opstellen van het Omgevingsplan in volle gang en gaan we hier in 2022 mee verder.

Met de Woonvisie als basis zetten we in op het ontwikkelen van inbreidingslocaties en zoeken we naar uitbreidingslocaties voor wonen en werken. We willen daarbij ook een regionale rol vervullen. Twenterand staat voor een woningbouwopgave. We willen de lokale woonbehoefte bedienen met t/m 2031 een groei van 550 woningen. Tevens hebben we daarnaast de ambitie om bij te dragen aan de regionale vraag naar woningen. Om de doelgroepen op de woningmarkt goed te helpen is het nodig de juiste kwaliteit woningen te bouwen en doorstroming op de woningmarkt te bevorderen. Starters zijn op zoek naar betaalbare woningen en het toenemend aantal ouderen zoekt een woning waarin ze lang zelfstandig kunnen blijven wonen. Ook zijn er specifieke doelgroepen, zoals woonwagenbewoners, met eigen woonwensen.

Om de woningbouw te kunnen versnellen zijn sleutelgebieden/projecten aangewezen waar een woningbouwimpuls kan worden gerealiseerd. Daarnaast zijn ook inbreidingslocaties en uitbreidingslocaties in beeld. Het doel is om harde plannen te realiseren en zachte plannen voor 2025 hard te maken en snel te kunnen starten met bouwen. De extra woningbouwopgave vraagt meer capaciteit van de gemeente.

We zetten in op het realiseren, uitvoeren of afronden van de plannen Mozaïek, Smithoek, Zuidmaten, Kroezenhoek, Vroomshoop Oost 2C, Garstelanden, de uitbreiding van het 110 KV Station Vroomshoop Enexis, Rohof locatie en het nieuwe zwembad.

De afspraken uit het nationale Klimaatakkoord van juni 2019, waaraan de gemeenten zich vrijwel unaniem hebben verbonden, hebben tot nieuwe uitvoeringstaken bij gemeenten geleid, vooral voor de thema's Gebouwde omgeving en Opwek hernieuwbare Energie waarvoor een belangrijke regierol bij gemeenten is neergelegd. De energie- en warmtetransitie is een grote en langjarige gezamenlijke opgave, waarbij we nu nog maar aan het begin staan. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft onderzocht wat de uitvoering van het Klimaatakkoord de decentrale overheden in de periode 2022-2030 gaat kosten. Het ROB onderzoek uitvoeringslasten Klimaatakkoord lagere overheden is voor de VNG inzet voor het nieuwe kabinet. Het is nog onzeker wat de kabinetsformatie zal betekenen voor de energietransitie en het klimaatbeleid en daarmee voor de tegemoetkoming voor gemeenten in uitvoeringsmiddelen en juridisch instrumentarium. Als er nieuwe Klimaat uitvoeringsgelden naar de gemeenten komen - wat landelijk wel de verwachting is - kan dat onze inzet versterken. Belangrijk is

het gesprek met onze inwoners en ondernemers over de Klimaatopgave en wat dat ook lokaal betekent.

De energietransitie krijgt o.a. vorm via de Regionale Energie Strategie Twente. Op 6 juli 2021 heeft de raad ingestemd met de RES Twente 1.0 als strategische koers en een bijdrage van Twenterand aan de Twentse opgave van maximaal 82 GWh, in te vullen met een flexibele energiemix voor de opwek van hernieuwbare elektriciteit. Aan de uitwerking van de opgave heeft de raad voorwaarden verbonden.

De warmtevisie wordt in 2021 vastgesteld. Op basis van deze visie willen we nu geen wijken aanwijzen die al vóór 2030 aardgasloos gemaakt worden. Wel zoeken we kansen om aan te sluiten bij concrete projecten in samenwerking met Mijande Wonen. En we gaan kleinschalig aan de slag bijvoorbeeld met de Slimme wijkaanpak (met ondersteuning van Enpuls). Dan gaat het om kleinschalige projecten van ca. 20 – 40 woningen.

Klimaatadaptatie is ook een belangrijk klimaatthema. In het Gemeentelijk Rioleringsplan is hier al rekening mee gehouden. In gemeentelijke projecten, zoals het plan Mozaïek, en de Centrumvisie Vriezenveen, wordt rekening gehouden met bijvoorbeeld hittestress door meer vergroening. Via de verordening duurzaamheidssubsidie worden woningeigenaren gestimuleerd om bijvoorbeeld de hemelwaterafvoer af te koppelen of tegels te verwijderen zodat meer regenwater wordt vastgehouden.

In 2022 wordt verder gewerkt aan een gemeente die klimaatadaptief is ingericht. Het streven is om in 2050 klimaatbestendig te zijn.

Een onderwerp met een enorme impact voor bewoners is de problematiek rondom het Kanaal Almelo – de Haandrik. Vanwege schade aan hun panden en de nog onzekere situatie m.b.t. de schadeafhandeling leven veel gedupeerde bewoners langs het kanaal Almelo - de Haandrik in grote zorgen en onzekerheden. De problematiek rondom het kanaal zorgt ook voor financiële risico's in relatie tot de gemeentelijke begroting. Tevens bestaat het risico dat er door de gemeente kosten gemaakt moeten worden die nog niet zijn voorzien of nog niet te voorzien zijn. Maar ook om mogelijke kosten van netwerkbeheerders, wanneer de door hen aangevraagde vergunning of instemming wordt geweigerd. Dit omdat de gemeente schade, die mogelijk door hun werkzaamheden zou kunnen optreden, wil voorkomen. Daarnaast leidt de gemeente zelf financiële schade aan de eigen infrastructuur, omdat deze buiten het onverplichte deel van de schaderegeling van de provincie valt. Ook qua capaciteit heeft dit impact.

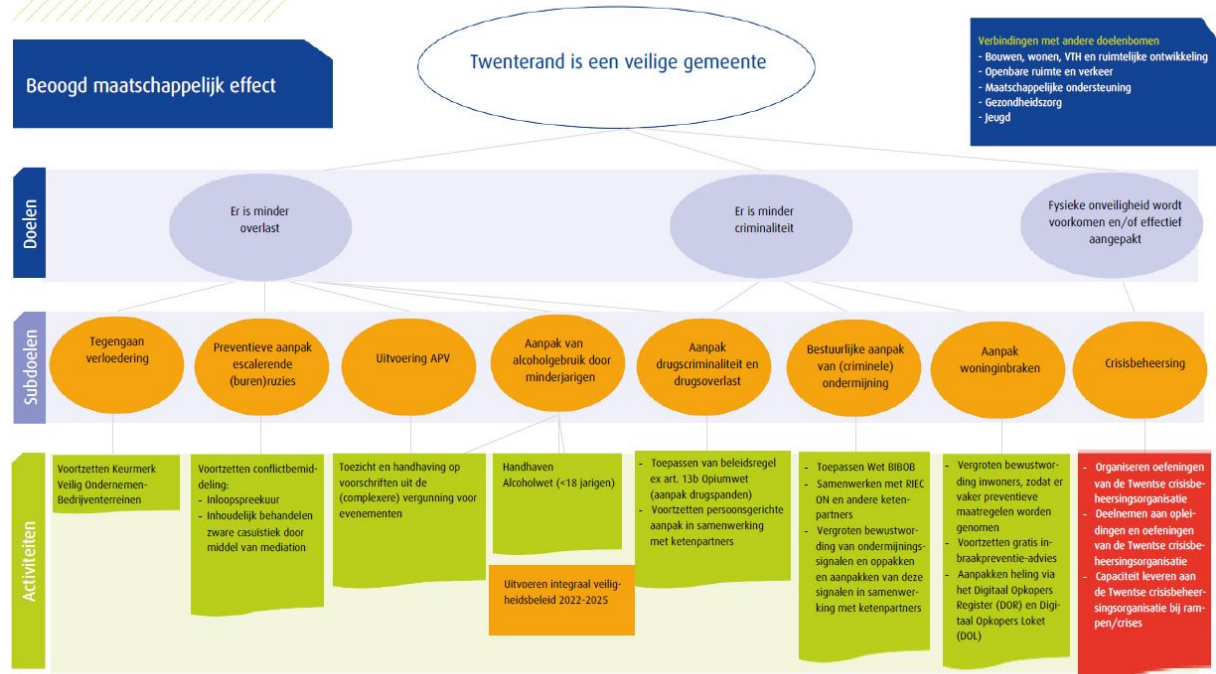
Een toekomstgerichte visie op Mobiliteit zal voor Twenterand worden uitgewerkt. Daarbij speelt duurzaamheid een grote rol. Verder zetten wij in op de verbreding/opwaardering van de N36. Ook een zuidelijke rondweg te Vriezenveen is onderwerp van onderzoek.

Op het gebied van openbare orde en veiligheid blijven we werken aan een veilig Twenterand. Dit doen we door overlast en criminaliteit te verminderen en fysieke onveiligheid te voorkomen en aan te pakken. In 2021 wordt het Integraal Veiligheidsbeleid voor de periode 2022-2025 vastgesteld waarin onder andere de thema's ondermijning en zorg, jeugd en veiligheid een prominentere plek hebben gekregen. Veiligheid is een breed begrip en behelst veel onderwerpen. We willen integraal, flexibel, informatie gestuurd en vooral samen werken. Het zorgen voor een veilige gemeente is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeente, netwerkpartners en de inwoners. Het geactualiseerde integraal veiligheidsbeleid dekt alle subdoelen en activiteiten en daarom wordt hier niet per doel of activiteit nader op in gegaan. Bij de vaststelling van het Integraal Veiligheidsbeleid 2022-2025 wordt voorgesteld in de Uitgangspuntennotitie 2023 het jaarlijkse werkbudget structureel op te hogen.

Doelenboom Openbare orde en veiligheid

Doelenboom

Openbare orde en veiligheid | 2022

Beoogd maatschappelijk effect

Twenterand is een veilige gemeente

Doel: Er is minder overlast

Doel: Er is minder criminaliteit

Doel: Fysieke onveiligheid wordt voorkomen en/of effectief aangepakt

Subdoel: Aanpak van alcoholgebruik door minderjarigen

Activiteiten

- **Wijziging ten opzichte van de Kadernota 2022: Uitvoeren integraal veiligheidsbeleid 2022-2025**

Op basis van de actualisatie van het Integraal Veiligheidsplan wordt ingezet op onder andere de thema's ondermijning en zorg en veiligheid. We voeren het Bibob-beleid en aangescherpte 'Damocles-beleid' (sneller en langer sluiten drugsbanden) uit. We willen inzetten op een intensivering van de samenwerking met ketenpartners door structureel overleg met politie, Sociale recherche Twente (SRT) en het RIEC-ON en het uitvoeren van integrale controles samen met o.a. politie, SRT, Douane, en NVWA. Ook willen we het bewustzijn van onze medewerkers en ondernemers m.b.t. ondermijning verhogen. Op het snijvlak van zorg en veiligheid spelen een aantal actuele thema's zoals zorgfraude, nazorg detentie en de groepsaanpak voor overlastgevende jeugd. Als het gaat om leefbaarheid en fysieke verloedering worden de drie buitengewone opsporingsambtenaren (Boa's) ingezet voor toezicht en handhaving. We blijven bovendien preventief inzetten op het voorkomen van woninginbraken door communicatie en gratis inbraak preventie advies voor inwoners. Tenslotte leveren wij onze bijdrage aan de crisisbeheersingsorganisatie van de Veiligheidsregio Twente. Bij de vaststelling van het Integraal Veiligheidsbeleid 2022-2025 wordt voorgesteld in de Uitgangspuntennotitie 2023 het jaarlijkse werkbudget structureel op te hogen met €

18.000 naar een bedrag van € 35.000 . Vooruitlopend hierop is dit bedrag eenmalig in deze begroting meegenomen voor het jaar 2022.

Metingen en verplichte indicatoren

Beleidsdoelen	Begroot 2022	Begroot 2021	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Aanpak woninginbraken								
Woninginbraken	*	*	30	40	45	38	67	Politie
Geregistreerde diefstal van (brom/snor)fietsen in Twenterand	*	*	34	52	46	65	69	Politie
Bestuurlijke aanpak van (georganiseerde) criminaliteit								
Nieuwe BIBOB-onderzoeken	**	**	0	0	3	n.v.t.	n.v.t.	
Nieuwe indicatoren Uitvoeringsprogramma VTH								
Aantal te laat verleende vergunningen voor B of C evenementen	0	0	0	0				eigen gegevens
Aantal controles A/B-evenementen	30	30	2	36				eigen gegevens
Aantal controles C-evenementen	3	3	1	2				eigen gegevens
Aantal controles Drank- en Horecawet (leeftijdscontrole)	20	20	12	16				eigen gegevens
Aantal geïnde bestuurlijke boetes	5	5	0	1				eigen gegevens
Aantal behandelde klachten	80	80	240	113				eigen gegevens

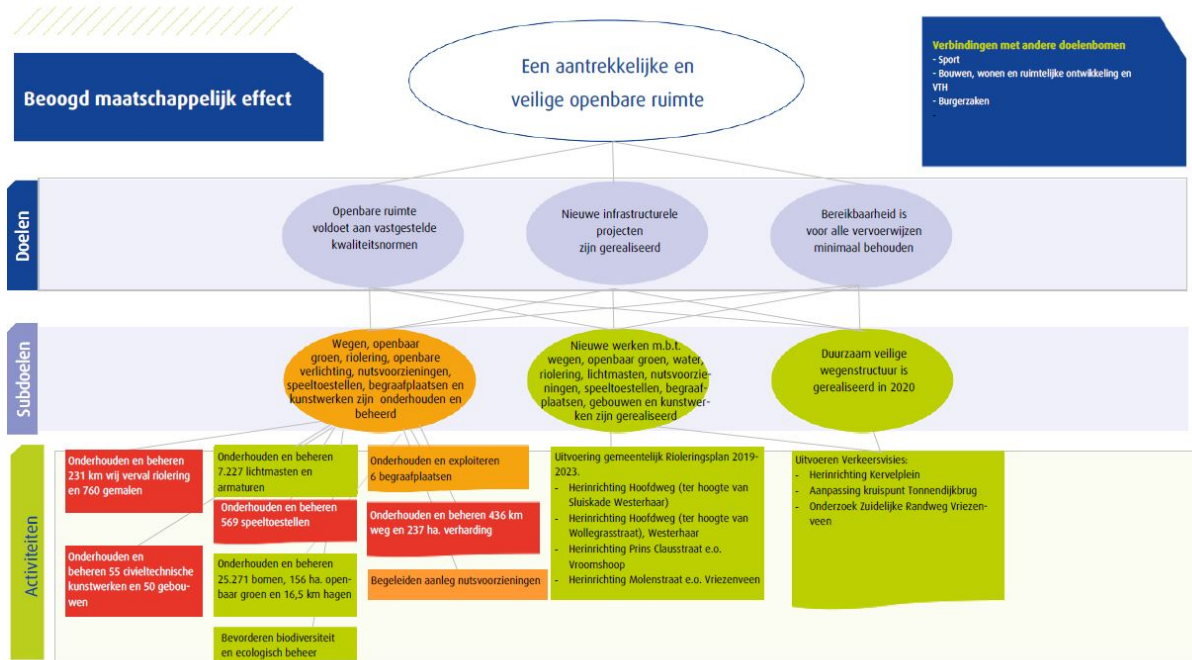
* zo min mogelijk

** Bibob onderzoeken zijn situationeel en daarom niet te plannen

Doelenboom Openbare ruimte en verkeer

Doelenboom

Openbare Ruimte en Verkeer | 2022

Beoogd maatschappelijk effect

Een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte

Doel: Openbare ruimte voldoet aan de vastgestelde kwaliteitsnormen

Per taakveld (openbaar groen, riolering enz.) is vastgelegd aan welke kwaliteitseisen het onderhoud en beheer moeten voldoen. De manier waarop dat is vastgelegd is een beleids-/beheerplan. Daarmee wordt duidelijkheid gegeven aan de gemeenteraad en aan inwoners.

Doel: Nieuwe infrastructurele werken zijn gerealiseerd

Per jaar wordt gekeken welke nieuwe infrastructurele werken worden gerealiseerd. Op basis van het beschikbare budget worden de hoogst geprioriteerde werken uitgevoerd.

Doel: Bereikbaarheid is voor alle vervoerswijzen minimaal behouden

Hiermee wordt bedoeld dat voor auto, fiets, trein en bus wordt geprobeerd het voorzieningsniveau minimaal op hetzelfde niveau te houden. Vooral voor bus en trein wordt geprobeerd dat middels overleg (ook in regionaal verband) te realiseren en mogelijk te verbeteren.

Subdoel: Wegen, openbaar groen, riolering, openbare verlichting, nutsvoorzieningen, speeltoestellen, begraafplaatsen en kunstwerken zijn onderhouden en beheerd

Activiteiten

- **Wijziging ten opzichte van de Kadernota 2022: Onderhouden en beheren 7.227 lichtmasten en armaturen**
Afgelopen periode hebben we met 7 gemeenten in Twente het onderhoud aan de lichtmasten laten uitvoeren door een commercieel bedrijf. Omdat dat bedrijf niet voldeed aan de verwachtingen en de werkzaamheden niet voor dezelfde prijs kon voortzetten, hebben we besloten geen gebruik te maken van de eenmalige verlenging voor nog eens vijf jaren. We werken nu aan een nieuwe aanbesteding,

waarbij we verwachten, dat die begin 2022 gaat plaatsvinden. Omdat een marktconforme prijs veel hoger ligt, gaan we ervan uit, dat het onderhoud veel duurder zal zijn, dan het bedrag waarvoor we nu het onderhoud laten uitvoeren. Hiervoor is een bedrag van € 94.000 extra opgenomen in de begroting.

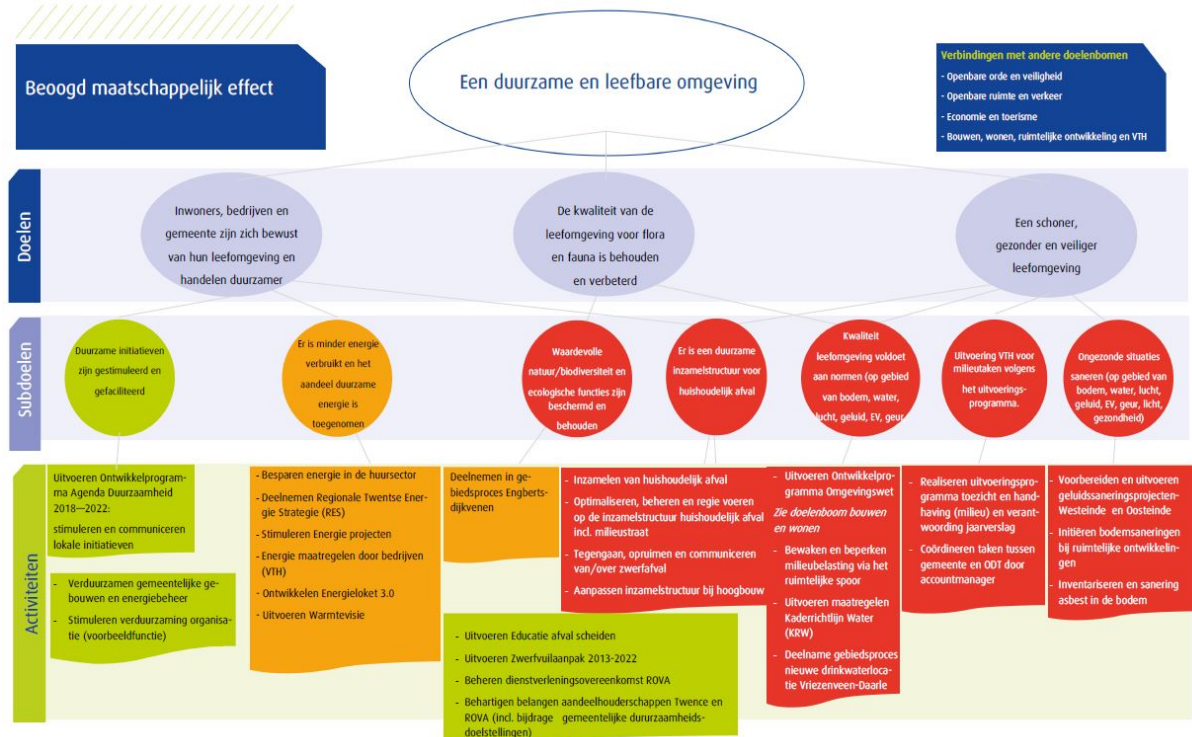
Metingen

Beleidsdoelen	Begroot 2022	Begroot 2021	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Openbaar groen is onderhouden en beheerd								
Totaal M2 ingezaaide wegberm	nnb	2.500	2.600	11.000	27.000	2.500		Eigen gegevens
Aantallen aangeplante vrucht en drachtbomen	nnb	40	97	81	96	69		Eigen gegevens
Nieuwe metingen								
verkeersongevallen waarbij doden zijn gevallen	nnb		3	1	2	0	6	BLIQ verkeersveiligheid rapportage
verkeersongevallen met gewonden	nnb		35	30	25	26	21	BLIQ verkeersveiligheid rapportage
verkeersongevallen	nnb		131	133	186	147	197	BLIQ verkeersveiligheid rapportage

Doelenboom Duurzaamheid, milieu en VTH

Doelenboom

Duurzaamheid, milieu en VTH | 2022

Beoogd maatschappelijk effect

Een duurzame en leefbare omgeving

Doel: Inwoners, bedrijven en gemeente zijn zich bewust van hun leefomgeving en handelen duurzamer

Onder duurzaamheid verstaan we het verbeteren van de balans tussen sociale, ecologische en economische ontwikkeling, waar bij ook effecten voor toekomstige generaties en effecten elders ter wereld worden meegenomen.

Doel: De kwaliteit van de leefomgeving voor flora en fauna is behouden en verbeterd

Dit doel van het milieubeleid is het borgen van de juiste ecologische voorwaarden voor natuur en biodiversiteit.

Doel: Er is een schoner, gezonder en veiliger leefomgeving voor mensen

Het gaat hier om het bewaken en verbeteren van de leefomgevingskwaliteit voor bewoners.

Subdoel: Duurzame initiatieven zijn gestimuleerd en gefaciliteerd (onderdeel agenda duurzaamheid 2018-2022)

Activiteiten

- **Uitvoeren Ontwikkelprogramma Agenda Duurzaamheid 2018—2022**

De basis voor de gemeentelijke inzet op duurzaamheid is de vastgestelde Agenda Duurzaamheid 2018-2022, die samen met de Twenterandse samenleving is opgesteld. In deze agenda werken wij met focus op de thema's Energietransitie, Circulaire Economie en Klimaatadaptatie, samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. 2022 is het laatste jaar van de Agenda

Duurzaam Twenterand. Met de opbrengst van het Zonnepark Oosterweilanden is in 2021 het Duurzaamheidsfonds ingericht dat we inzetten om inwoners en bedrijven te stimuleren en activeren om aan de slag te gaan met duurzaamheidsvraagstukken. Het Duurzaamheidsfonds wordt o.a. ingezet voor de Verordening duurzaamheidssubsidie Twenterand: We willen woningeigenaren met deze subsidie stimuleren om bijvoorbeeld hun woning te isoleren, een (hybride) warmtepomp aan te schaffen of zonnepanelen te plaatsen.

Subdoel: Er is minder energie verbruikt en het aandeel duurzame energie is toegenomen (onderdeel agenda Duurzaamheid 2018-2022).

Activiteiten

- **Besparen energie in de huursector**

Samenwerken met Mijande : Via de prestatieafspraken die de gemeente met Mijande maakt (o.a. afspraken over woningkwaliteit en duurzaamheid /warmtetransitie huurwoningen), streven we naar energiebesparen en duurzame energie in de huursector. Het verduurzamen van bestaande woningen heeft prioriteit. Waar mogelijk trekken we met Mijande op om elkaar te versterken door verduurzamingsprojecten van Mijande Wonen te gebruiken als een vliegwiel om ook particulieren te bewegen om mee te doen.

Uitvoering klimaattaken

Er is stagnatie bij de invulling van de vacature klimaattaken waardoor in de uitvoering vertraging wordt opgelopen. Als gevolg daarvan kunnen bijvoorbeeld de gemaakte prestatieafspraken met Mijande niet worden nagekomen.

- **Deelnemen Regionale Energie Strategie (RES) Twente**

Wij sluiten aan bij de Regionale Energie Strategie Twente (RES Twente) en de doelen van het Klimaatakkoord (in 2030: 49% CO₂-emissiereductie ten opzichte van 1990 en in 2050: minimaal 80-95% CO₂-emissiereductie). Voor de periode tot 2030 is de bijdrage van Twenterand aan de opwek hernieuwbare energie in Twente bepaald op maximaal 82 GWh, in te vullen met een flexibele energiemix.

De voorkeursvolgorde voor de opwek van duurzame energie tot 2030 is gegeven in Motie 2019-47: maximaal zon op daken, zon op (te ontwikkelen) zandwinplassen, windenergie. Voor zon op veld zijn de afgelopen jaren al projecten gerealiseerd. Grootschalige opwek van duurzame energie heeft een groot effect op het landschap en de leefomgeving. We zoeken voor grootschalige opwek van hernieuwbare energie in het buitengebied een goede plek, met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit. In het zoekgebied Vriezenveen ZO willen we met participatie van inwoners en ondernemers een nieuw (energie)landschap realiseren. Belangrijk is een eerlijke verdeling van de lusten en lasten. We werken daar samen aan met onze buurgemeenten, de provincie en in de RES Twente. We zien ook kansen voor waterstof en andere opgaven in de gebiedsontwikkeling. Verder verkennen we de mogelijkheden van duurzaam gas (waterstof en groen gas/ biogas).

De bijdrage moeten we borgen in ons omgevingsbeleid en uitvoeringsprogramma. Bij het vertalen van de RES in het omgevingsbeleid van gemeente (en provincie) is participatie belangrijk om betrokkenheid te vergroten. De voorkeursvolgorde, participatie (in gebiedsproces en lokaal eigendom /financiële participatie) werken we uit in de aanpassing van het beleidskader duurzame energie.

- **Ontwikkelen project Energieloket 3.0**

Het lokale Energieloket heeft een belangrijke rol in de uitvoering van de Warmtevisie. Via informatie en communicatie door het Energieloket en met de inzet van persoonlijk advies van de vrijwillige wooncoaches in Twenterand, stimuleren en ondersteunen we inwoners.

- **Stimuleren Energie projecten**

Netcapaciteit: Voor verbetering van de netcapaciteit werkt Enexis samen met de gemeente aan uitbreiding van de capaciteit rondom het elektriciteitsstation in Vroomshoop.

(Voorbereiden) stimuleren Zon op Dak : Voor 2030 wil Twenterand maximaal inzetten op het benutten van de mogelijkheden van Zon op Dak. Omdat er in de gemeente nog veel dakoppervlak is dat in theorie geschikt is voor zonne-energie, willen wij bedrijven actief benaderen. Het gaat vooral om grote (agrarische) bedrijfsdaken, soms in combinatie met de mogelijkheid van asbestsanering en voor participatie.

Stimuleren Duurzaam gas: We willen de productie van duurzaam gas (waterstof en groen gas / biogas) stimuleren. We verkennen de kansen groen gas / biogas samen met andere Twentse Plattelandsgemeenten in een groen gas coalitie en met Cogas in RES Twente verband.

- **Uitvoeren Warmtevisie**

Uiteindelijk moeten in 2050 alle woningen en gebouwen in de gemeente van het aardgas af zijn. Als eerste bescheiden stap tot 2030 zetten we in op isoleren en energiebesparen, met aandacht voor ventileren. Op dit moment zijn voor onze gemeente als alternatief voor aardgas vooral individuele oplossingen zoals warmtepompen en (hybride) oplossingen in beeld. Het uitgangspunt is 'haalbaar en betaalbaar' en daar willen we ook ons duurzaamheidsfonds voor inzetten, naast landelijke regelingen. Het uitgangspunt voor de uitvoering is dat we samen met inwoners aan de slag gaan en actief op zoek gaan naar kansrijke gebieden en initiatieven in de gemeente. In de uitvoering hebben we aandacht voor energie-armoede. Er is stagnatie bij de invulling van de vacature klimaat taken waardoor in de uitvoering vertraging wordt opgelopen.

Subdoel: Waardevolle natuur/biodiversiteit en ecologische functies zijn beschermd en behouden

Activiteiten

- **Deelnemen gebiedsproces Engbertsdijkvenen**

Het (externe) gebiedsproces voor de inrichting rondom het natuurgebied Engbertsdijkvenen (externe maatregelen) loopt al geruime tijd. In 2019 is het beheerplan gewijzigd vastgesteld door Gedeputeerde Staten. De maatregelen uit het beheerplan worden in het externe gebiedsproces nader uitgewerkt in afstemming met de directe omwonenden en diverse partijen en belanghebbenden. In 2021 zijn voor de planvorming van Engbertsdijkvenen belangrijke stappen gezet, zoals de verruiming van het uitwerkingsgebied en extra middelen daarvoor. In 2022 zal de ruimtelijke procedure voor het plan voor de externe maatregelen Engbertsdijkvenen verder vorm krijgen.

Voor Combikansen verwijzen wij u naar het programma Economie en vrijetijdsbesteding.

Subdoel: Er is een duurzame inzamelstructuur voor huishoudelijk afval (onderdeel Agenda duurzaamheid 2018-2022)

Activiteiten

- **Inzamelen van huishoudelijk afval**

De gemeente Twenterand heeft de zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk afval en heeft de ambitie om in 2025 30 kg restafval per inwoners per jaar te behalen. Onze inzet is om ook in de kernen Vroomshoop, Westerhaar en Den Ham ondergrondse verzamelcontainers te realiseren bij hoogbouw. Daarnaast willen we ondergrondse glascontainers plaatsen in Geerdijk en de Pollen.

Subdoel: Uitvoering VTH voor milieutaken volgens het uitvoeringsprogramma

Activiteiten

- **Coördineren taken tussen gemeente en ODT door accountmanager**

In 2020 zijn we gaan deelnemen aan een provinciaal traject voor de aanschaf van een nieuwe VTH risicomodel. We zijn namelijk nu ook wettelijk verplicht om een risicoanalyse voor vergunningverlening uit te voeren. Dit om kosten te besparen en een zo groot mogelijke uniformiteit te realiseren. Momenteel is der een overeenkomst met een leverancier die de Risico-analyse aan het bouwen is. Via expertsessies worden details ingevuld. De verwachting is dat de Risicomodule begin 2022 operationeel is.

Subdoel: Ongezonde situaties saneren (op gebied van bodem, water, lucht, geluid, EV, geur, licht en gezondheid)

Activiteiten

- **Asbestsanering**

In het Coalitieakkoord is als ambitie opgenomen dat in 2018-2022 70% van de asbestsanering wordt gerealiseerd en via het Duurzaamheidsfonds leningen met lage rente mogelijk worden gemaakt. Door het vervallen van de wettelijke verplichting tot asbestsanering is de prioriteit verlaagd. We willen dit weer stimuleren. De communicatie over het gratis storten tot 35 m² bij het afvalbrengpunt willen we intensiveren. In ons erventransitiebeleid is een compensatiemogelijkheid opgenomen bij de sanering van asbestdaken op schuren in het buitengebied. In overleg met de ervencoaches willen we onderzoeken of deze mogelijkheid in verband met de ervaringen uit de praktijk eventueel moet worden aangepast. We maken prestatieafspraken met Mijande Wonen maken over het saneren van asbest. In de Kadernota 2020 waren voor de jaren 2020 t/m 2022 middelen opgenomen voor een Asbestfonds. Dit zou worden gebruikt voor een revolverend fonds en de provincie zou ook meebetalen. In verband met het vervallen van de wettelijke verplichting om asbest te verwijderen is van dit geld nog geen gebruik gemaakt. In 2022 gaan we dit verder oppakken.

Beleidsdocumenten

Klimaatakkoord

Klimaatakkoord gebouwde omgeving

Metingen

Beleidsdoelen	Begroo t 2022	Begroo t 2021	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Er is een duurzame inzamelstructuur voor huishoudelijk afval								
Kg restafval per inwoner	*	*	*	73	76	75	76	Waarstaatjegemeente.nl / grondstoffenmonitor
Er is minder energie verbruikt en het aandeel duurzame energie is toegenomen.								
% Hernieuwbare energie	nnb	nnb	nnb	9,8%/nnb	8,7/ 13,9 ***	7,2%/ 12,1% ***	6,5 % / 11,5 % ***	Waarstaatjegemeente.nl/ Klimaat monitor.databank.nl
Totaal bekend energiegebruik (TJ)	**	**	nnb	2418	2481	2356	2307 TJ	Klimaatmonitor.databank.nl
Ongezonde situaties saneren								
m2 asbestverdachte daken	nnb	*****	44,5	47 ha	49 ha	52 ha	56 ha	Reedaar
Indicatoren Uitvoeringsprogramma VTH								
Realiseren Uitvoeringsprogramma	100	100%	70%	63% *****				eigen gegevens
aantal controles bedrijven met aandacht op energemaatregelen	65	75	65	87				eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles milieu in handhavingssfeer	25	25	30	1				eigen gegevens

* ambitie 30kg restafval in 2025

** deze gegevens zijn nog niet beschikbaar

*** hernieuwbare energie inclusief toedeling vanuit Twence

**** streven naar 20% duurzame opwek in 2020

***** energieneutraal in 2050

***** 70% (van alle daken (56ha) gesaneerd in 2022 (coalitieakkoord). 2019: 16%

***** milieuvergunningverlening: 83%, milieutoezicht: 43 %

Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling, Gemeentelijk Vastgoed en VTH

Doelenboom

Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling, Gemeentelijk vastgoed en VTH | 2022

Beoogd maatschappelijk effect

In Twenterand is het prettig wonen en werken

Doel: Leefbaardere kernen en buitengebied

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van 'een goede ruimtelijke ordening' en een 'goede fysieke leefomgeving'. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Doel: Behoud en versterken van de identiteit van kernen en buitengebied, waarbij ruimtelijke kwaliteit is ontwikkeld en is gehandhaafd. Bestaande woningvoorraad is verbeterd en doorstroming naar passende woning is bevorderd.

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van 'een goede ruimtelijke ordening' en een 'goede fysieke leefomgeving'. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Doel: Voldoende en meer passende vestigings- en expansiemogelijkheden voor lokale bedrijven

De doelen worden bereikt door keuzes te maken richting het mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen waarbij tevens sprake is van 'een goede ruimtelijke ordening' en een 'goede fysieke leefomgeving'. We streven naar het bevorderen van een duurzame ruimtelijke kwaliteit in een

dynamische omgeving. Bij het bereiken van leefbare kernen en buitengebied gaat het om de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte scheppen, maar ook het gebruik van maatschappelijke functies afwegen.

Doel: Gemeentelijk vastgoed dient bij te dragen aan het realiseren van de maatschappelijke en ruimtelijke beleidsdoelen

Subdoel: In stand houden van de kwaliteit van het gemeentelijk vastgoed

Activiteiten

- **Dashboard voor portefeuillemanagement**
De ontwikkeling van een dashboard voor portefeuillemanagement is een waardevol instrument voor sturing en het borgen van controle op het vastgoed.
Het opzetten van een dashboard is één van de adviezen in het Beleidskader gemeentelijk vastgoed vastgesteld in 2019. Het belang van een dashboard wordt onderkend maar gezien de financiële positie zal dit in 2022 geen prioriteit hebben.

Subdoel: Middels portefeuillesturing zorgen voor een toekomstgerichte en duurzame vastgoedportefeuille met oog voor de maatschappelijke vraag en financiële stabiliteit

Activiteiten

- **Opstellen en uitvoeren verhuurbeleid**
Middels het opstellen van verhuurbeleid wordt toegewerkt naar een transparante en consistente manier van verhuur van het gemeentelijk vastgoed. De kosten voor het beheer van de gebouwen en het beschikbaar stellen van een gebouw voor verhuur wordt afgewogen tegen het maatschappelijke doel van de activiteit(en) die in het vastgoed plaatsvind(t)(en).
De verhuur van ruimten in overheidsvastgoed is in de wet Markt en Overheid aangemerkt als een economische activiteit. De feitelijke huur mag dus wel hoger, maar niet lager zijn dan de kostprijsdekkende huur.
De eisen van transparantie en consistentie maken een duidelijke scheiding wenselijk tussen huur (kosten voor de exploitant) en subsidie (opbrengsten voor de exploitant). In 2022 zal het verhuurbeleid worden opgesteld.

Subdoel: Verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed

Activiteiten

- **Opstellen en uitvoeren routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed**
Bij het verduurzamen van ons maatschappelijk vastgoed ligt voor 2022 de prioriteit bij het verduurzamen van het gemeentehuis. Het gemeentehuis heeft een voorbeeldfunctie voor ander (gemeentelijk) vastgoed in Twenterand.

Subdoel: Versnellen woningbouw en zorgen voor een kwalitatief woningbouwprogramma met bijzondere aandacht voor doelgroepen.

Activiteiten

- **Opzetten/uitvoeren woonwagengebeleid**
In 2022 wordt het beleid rondom het thema woonwagens opgesteld en vindt er onderzoek plaats naar locaties voor woonwagens.
- **Prestatieafspraken Mijnde Wonen**
In 2022 zal de uitvoeringsagenda 2021-2022 van de prestatieafspraken worden geëvalueerd en nieuwe afspraken worden gemaakt voor de uitvoeringsagenda 2023-2024.
- **Woningbouwversnelling**
Er is een toenemende vraag naar woningen. De in 2021 vastgestelde regionale woonagenda Twente 2021-2025 geeft Twenterand meer ruimte om kwalitatieve woningbouw toe te voegen. Naast bouwen voor de lokale vraag wil Twenterand ook bijdragen aan de regionale behoefte naar woningen. Om de woningbouw te kunnen versnellen en naast de lokale vraag ook in de extra regionale vraag te kunnen voorzien zijn sleutelgebieden/projecten aangewezen waar een woningbouwimpuls kan worden gerealiseerd. Naast de specifieke sleutelgebieden/projecten kan er ook op andere inbreidingslocaties en uitbreidingslocaties worden gebouwd. Het doel is om harde plannen te realiseren en zachte plannen voor 2025 hard te maken en snel te kunnen starten met bouwen. De versnellingsopgave en extra woningbouw biedt mogelijkheden maar vraagt ook meer capaciteit van de gemeente. Hier zal bij verdere uitwerking naar gekeken moeten worden.

Subdoel: Invoering Omgevingswet

Activiteiten

- **Uitvoeren ontwikkelprogramma Invoering Omgevingswet**
Uitvoeren ontwikkelprogramma Invoering Omgevingswet
Per 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Deze Nederlandse wet beoogt een verregaande vereenvoudiging van het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving (omgevingsrecht), door tientallen wetten en honderden regels te bundelen in één nieuwe wet.[1] De wet zorgt voor andere regels op het terrein van water, lucht, bodem, natuur, infrastructuur, gebouwen en cultureel erfgoed.
Meer informatie: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/>
Het Ontwikkelprogramma Invoering Omgevingswet bevat verschillende thema's. We zijn in 2020 gestart en de thema's zijn opgepakt. In 2021 is er veel werk verzet. En in 2022 gaan we verder zodat we medio 2022 klaar zijn voor de invoering.
  - Opstellen Omgevingsvisie en Gebiedsprogramma's Eind 2021 wordt de Omgevingsvisie Twenterand 1.0 vastgesteld. In 2022 werken we aan een doorontwikkeling van deze visie. In 2021 is gestart met het maken van het gebiedsprogramma. Dit loopt door in 2022.
  - Opstellen Omgevingsplan In 2021 is gestart met het Omgevingsplan voor Twenterand. Ook dit loopt door in 2022.
  - Nieuwe werkprocedures / Anders werken De nieuwe wet vergt een andere manier van werken. In 2021 gestart met het maken van nieuwe procedures zodat met de nieuwe wet kan worden gewerkt. Ook dit loopt door in 2022.
  - Informatievoorziening Een onderdeel van de nieuwe Omgevingswet is een digitaal stelsel Omgevingswet (DSO). Het wordt de opvolger van het digitale Omgevingsloket. In 2021 zijn de technische voorbereidingen getroffen voor gemeentelijke aansluiting op het DSO. In 2022 wordt dit verder uitgewerkt.
 Op dit moment is onduidelijk wat de impact is van de invoering van de Omgevingswet. Waarschijnlijk kost het de eerste tijd meer capaciteit. Omdat maatwerk meer tijd zal gaan kosten, maar integraler werken zal op termijn efficiënter verlopen. Het werk zelf zal ook veranderen. Er zal meer werk in het voortraject van een aanvraag zitten, door onder meer het vooroverleg, en er zal meer werk achteraf zijn, in de vorm van handhaving.

Daarnaast zullen de milieuvoorschriften binnen de Omgevingswet gekoppeld worden aan de ruimtelijke plannen zoals de Omgevingsvisie en Omgevingsplannen. Om daar als gemeente iets over te kunnen zeggen en te bepalen, is er milieudeskundigheid nodig. Die extra personele capaciteit zullen we in huis moeten halen. Dit is niet alleen praktisch(er), de ODT heeft reeds nu al het signaal afgegeven hoogstwaarschijnlijk hiervoor geen invulling aan te kunnen geven. De krapte op de arbeidsmarkt aan goed personeel is hier debet aan.

Verder verzorgt de ODT nu het voorbereidend milieubeleidswerk voor onze gemeente. Uiteindelijk dient het naar beleid te worden omgebogen en ter vaststelling te worden voorgelegd aan de het college. Ook daartoe ontbreekt bij ons de capaciteit.

Ook gaat per 01/07/2022 de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in. [https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bouwregelgeving/meer-toezicht-in-de-bouw-via-de-wet\[1\]kwaliteitsborging-voor-het-bouwen-wkb](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bouwregelgeving/meer-toezicht-in-de-bouw-via-de-wet[1]kwaliteitsborging-voor-het-bouwen-wkb)

De Wkb heeft twee effecten waardoor de legesopbrengsten zullen verminderen:

1. Het aantal bouwprojecten waarvoor geen vergunning nodig is zal toenemen. Naarmate er meer vergunningsvrij gebouwd kan worden, daalt de omvang van de legesopbrengsten.

2. Voor de resterende vergunningen (gevolgklasse 1) vervalt de bouwtechnische toets.

Voor de nieuwe taken die gelieerd zijn aan een specifieke vergunningaanvraag kunnen leges worden geheven. Dan gaat het bijvoorbeeld om de volgende (nieuwe) activiteiten:

- Vooroverleg over een specifiek project.
- Omgevingstoets, o.a. de check op de omgevingsveiligheid.
- Administratieve toets.

Op dit moment is niet duidelijk in hoeverre de verminderde legesopbrengst door het in rekening brengen van leges voor de nieuwe taken kan worden gecompenseerd. Daarnaast kan de verandering in de werkzaamheden er ook toe leiden dat we bepaalde leges moeten verhogen omdat we daar meer werk gaan leveren onder de Omgevingswet.

De bouwtechnische toets zal door private partijen worden uitgevoerd en niet meer door de gemeente. Dat zou personele capaciteit kunnen opleveren, maar de toets krijgt in 2022 een andere vorm. Er zal meer ingezet moeten worden op casemanagement, afstemming met ruimtelijke ordening en bouwplantoetsing. Naar verwachting zal de benodigde capaciteit dus minimaal gelijk blijven.

De gemeente ziet als bevoegd gezag toe op een juiste omgang met bodemverontreiniging en een juiste sanering van verontreinigde bodem en grondwater. Deze taak ligt nu bij de provincie en een dertigtal bevoegd gezag gemeenten. Provincies dragen de bodemdossiers over aan gemeenten, die de verantwoordelijkheid overnemen. Dat is inclusief het bodemarchief. In het bodemarchief is informatie te vinden over de staat van de grond. De aan- of afwezigheid van een verontreiniging heeft gevolgen voor de waarde van de grond. Gemeenten zijn straks verplicht ervoor te zorgen dat alle in het archief aanwezige informatie ook openbaar toegankelijk is. Gemeenten zijn verplicht deze taak over te nemen. Wettelijk is bepaald dat het handhavingsdeel door de Omgevingsdienst wordt uitgevoerd. De gemeente is straks vrij in de wijze waarop zij de uitvoering van het vergunningsdeel organiseert.

Naast de publiekrechtelijke taak hebben provincies nog veel verontreinigde locaties in beheer. Deze zijn met Rijksgeld aangepakt. Vaak is de verontreiniging niet weggehaald, maar is alleen de contactmogelijkheid tussen de verontreiniging en de mens/natuur weggenomen. Verontreinigingen weghalen kan immers kostbaar zijn. Deze locaties vallen onder het overgangsrecht. De gemeente mag de verantwoordelijkheid en de financiële gevolgen voor deze locaties overnemen, maar is dat niet verplicht. De gemeente dient dit zelf met de provincie te regelen.

Subdoel: Behoud en versterken van de identiteit van kernen en buitengebied, waarbij ruimtelijke kwaliteit wordt ontwikkeld en is gehandhaafd

Activiteiten

- **Centrumvisie Vriezenveen en Centrumontwikkeling Vroomshoop**

De centrumvisie Vriezenveen is in 2021 vastgesteld en 2022 wordt gestart met opstellen van een Plan van Aanpak. Hierin wordt beschreven welke concrete acties opgepakt worden om de visie tot uitvoering te brengen. Het plan van aanpak wordt met de koplopers en de VOV vormgegeven. Zo ontstaat een gedragen plan van aanpak.

Voor de centrumontwikkeling Vroomshoop wordt ingezet op de verplaatsing van de winkelfunctie aan het Linderflie naar de gewenste locatie aan de Julianastraat. Het doel is om een compleet en

compact winkelgebied te realiseren voor de kern van Vroomshoop. Er wordt ingezet op het creëren van draagvlak bij de winkeliers en vastgoedeigenaren om de centrumontwikkeling mogelijk te maken.

Beleidsdocumenten

Beleidskader gemeentelijk vastgoed
Regionale woonagenda Twente

Metingen

Beleidsdoelen	Begroot 2022	Begroot 2021	2020	2019	2018	2017	2016	Bron
Volgende en passende woningen								
Aantal opgeleverde woningen*	plus 100	plus 75	844	773	673	632	589	Eigen meting, aantallen zijn totalen
Aantal startersleningen	6	6	8***	15	12	2*	8	25 leningen in totaal beschikbaar vanaf 2019
Aantal Blijversleningen **	0	0	0	0	0-	0-	nvt	10 leningen in totaal beschikbaar

Nieuwe indicatoren Uitvoeringsprogramma VTH								
Aantal van rechtswege verleende vergunningen	0	0	0	1				Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles RO in handhavingssfeer	6	5	4	3				Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles bouw/sloop in handhavingssfeer	4	4	0	3				Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles brandveiligheid in handhavingssfeer	6	4	0	0				Eigen gegevens
Aantal behandelde klachten	28	30	26	26				Eigen gegevens
Ontwikkelen bestemmingsplannen	4	3	10	12				Eigen gegevens

* In 2018 zijn vergunningen verleend voor de bouw van ruim 130 woningen. In 2019: 48. In 2020: 71.

** Er zijn 18 toezeggingen afgegeven door de gemeente. 8 starters hebben hun aanvraag doorgezet en daadwerkelijk via SVn een Starterslening afgesloten.

Wat mag het kosten programma Ruimte

Overzicht van baten en lasten

	2022	2023	2024	2025
Lasten per doelenboom				
Openbare orde en veiligheid	2.532.119	2.575.611	2.633.885	2.695.703
Openbare ruimte en verkeer	15.113.787	15.973.452	15.738.118	16.053.087
Duurzaamheid, Milieu en VTH	7.264.788	7.553.764	7.625.970	7.770.445
Bouwen, wonen, ruimt. ontwikkeling en VTH	6.683.903	6.148.098	5.612.669	4.277.950
Totaal programma lasten	31.594.597	32.250.924	31.610.642	30.797.185
Baten per doelenboom				
Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0
Openbare ruimte en verkeer	6.001.043	6.598.506	6.062.039	6.139.280
Duurzaamheid, Milieu en VTH	3.024.715	3.244.827	3.308.887	3.374.801
Bouwen, wonen, ruimt. ontwikkeling en VTH	5.289.662	4.678.248	4.157.049	2.816.693
Totaal programma baten	14.315.420	14.521.581	13.527.975	12.330.774
Totaal saldo van baten en lasten	-17.279.177	-17.729.342	-18.082.668	-18.466.411
Mutaties reserves	-151.012	-218.871	-20.553	-24.238
Geraamd resultaat	-17.430.189	-17.948.213	-18.103.221	-18.490.649

Opgenomen investeringen bestaand beleid 2022

Openbare verlichting
Waarschuwingsborden
Onderhoud wegen
Vervanging riool
John Deere 6130
Volkswagen Crafter
VPM 3400 hondenpoepzuiger
All-in container
Verkeersmaatregelen

Investering 2022

133.631
5.000
300.000
1.474.417
120.000
50.000
60.000
6.500
948.300